

Македонија / СВЕТА

03.01.2025

У-6.бр.325/2024

03 36

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

УПРАВНИОТ СУД преку судијата Даниела Антовска - како судија поединец, одлучувајќи по тужбата на тужителот А.С. од Скопје, поднесена преку полномошник Љупчо Д. Павловски адвокат од Скопје, против Одговор на Претставка на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер бр.03-36 од 21.08.2024 година, за пристап до информации од јавен карактер, по одржаната јавна расправа на 19.11.2024 година, во присуство на тужителот, полномошникот на тужителот и овластен претставник на тужениот орган, на 26.11.2024 година, ја донесе и објави следната:

ПРЕСУДА

Тужбата на тужителот А.С. од Скопје, поднесена против Одговор на Претставка на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер бр.03-36 од 21.08.2024 година, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

РЕШЕНИЕ

Барањето на тужителот за надомест на трошоците во постапката, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.

Образложение

Со оспорениот Одговор на Претставка на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер бр.03-36 од 21.08.2024 година, се известува сега тужителот дека изјавената Жалба бр.03-34 од 12.08.2024 година, не може да се прифати како жалба согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, поради тоа што во конкретниот случај не станува збор за постапка по Барање за слободен пристап до информации од јавен карактер, туку станува збор за Барање за информации од надлежност на Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија, односно за информации од личен карактер.

Незадоволен од одговорот на тужениот орган, тужителот поведе управен спор со предлог тужбата да се уважи, а оспореното решение насловено како одговор на претставка да се поништи, поради погрешно утврдена фактичка состојба и неправилна примена на материјалното право. Во тужбата наведува дека Фондот за здравствено осигурување на РСМ со Решение бр.14-11331/2 од 03.07.2024 година, го отфрлил барањето за слободен пристап до информации од јавен карактер - име, презиме, адреса и телефон за матичниот лекар на Н.С. од Скопје, покојна мајка на барателот, согласно член 17 од Законот за

слободен пристап до информации од јавен карактер, откако претходно со со е-маил од 25.06.2024 година било побарано дополнително да се достават два докази: извод од матична книга на родени за барателот, сега тужителот, како и да се достави решение од надлежен суд/нотар дека е законски наследник на мајка му Н.С., а од причина што бараната документација според Фондот за здравствено осигурување, не била приложена, во рок од три дена конкретното барање било отфрлено. Имено, тужителот смета дека меѓу првостепениот и второстепениот орган постои голема противречност, првостепениот орган никаде на навел дека станува збор за наводна информација од личен карактер, не се повикал и не постапувал согласно Законот за постапување по претставки и поплаки, туку прифатил дека станува збор за информација од јавен карактер и изречно се повикува на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и тоа на член 16 и 17 од Законот. Истакнува дека Фондот за здравствено осигурување не е овластен да бара докази за информации од јавен карактер согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, а тужениот орган спротивно на законската поставеност извршил преквалификација на барањето на штета на тужителот, не го санкционирал недавањето на бараната информација од јавен карактер од страна на Фондот за здравствено осигурување и го крши принципот на *reformation in reius*, односно предметното барање за информации од јавен карактер го преквалификувал во барање за лична информација. Воедно, тужителот смета дека надлежноста на Фондот за здравствено осигурување е да располага со список на матични лекари и затоа согласно членот 3 став 2 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, податоците за матичниот лекар на неговата мајка Неда претставуваат информација од јавен карактер имајќи предвид дека Фондот за здравствено осигурување ја создал и истиот располага со бараната информација како јавна државна служба, согласно своите надлежности.

Тужениот орган во одговор на тужбата, ги достави списите по предметот и остана кон наводите на оспореното решение, со предлог тужбата да се одбие како неоснована.

Одговорот на тужбата даден од страна на тужениот орган, судот уредно го достави до полномошникот на тужителот, заедно со поканата за јавна расправа меѓутоа, истиот не се произнесе.

На одржаната јавна расправа на ден 19.11.2024 година, полномошникот на тужителот истакна дека во тужбата се дадени системски аргументирани наводи зошто не се согласуваат со постапувањето на тужената агенција. Потенцираше дека Агенцијата во претходна постапка не се повикал на јавен интерес, а одговорот на тужбата го заснова на јавен интерес. Сака да го задржи вниманието на судот на три работи. Прво: имателите на информации кога се државни органи или јавни служби, сите документи и податоци со кои располагаат во принцип се од јавен карактер. Второ: јавниот интерес на кој што се повикува тужениот и го применува премногу рестриктивно и строго нема основ во самиот Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер, бидејќи тој дава само пример во кој случај се смета за јавен интерес, на пример против правно користење на буџетски средства и други и не се ограничува на таков тип на информација, туку може да се однесува на други информации. Самиот закон се повикува на еднаков третман на граѓаните пред законите. Затоа предлага Судот да го прифати поширокото толкување на поимот јавен интерес, дотолку повеќе

што се однесува на податоци за матичен лекар, а лекарите вршат регистрирана дејност од јавен интерес. Воедно, го извети судот дека не добиле никаков одговор од Фондот за здравствено осигурување, ниту согласно Законот за постапување по поплаки и претставки, како што укажува тужениот, па произлегува дека тужителот не може да ги оствари своите права и интереси затоа што органите очигледно имаат различно толкување на законите. Смета дека ништо противзаконитот нема да се случи ако се постапува по овој закон и на тужителот му се даде бараната информација. Останува во целост кон тужбата и тужбените наводи со предлог тужбата да се уважи како во петитумот на истата.

Овластениот претставник на тужениот орган, на одржаното рочиште за јавна расправа, истакна дека Агенцијата за слободен пристап до информации од јавен карактер останува во целост на наводите изнесени во Одговорот на претставката и во Одговорот на тужбата за конкретниот предмет. Исто така, на Судот во прилог му врачи судска пракса каде што судот донел одлуки каде што се разграничува јавниот со личниот интерес, и тоа: Пресуда У-6 бр.32/2023 од 26.10.2023 година, Пресуда У-6 бр.42/2024 на 23.04.2024 година, Пресуда У-6 бр.92/2023 од 18.12.2023 година и Пресуда У-6 бр.67/2024 од 10.04.2024 година.

Врачените примероци од Пресудите на Управниот суд, Судот му ги даде на полномошникот на тужителот.

Во реплика полномошникот на тужителот изјави дека со сета почит на судот, смета дека ваквата пракса нема доволна основа во Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, а во смисла како што ја изложи тужениот во однос на категоријата јавен интерес затоа што тврди дека во споменатиот закон не постои дистинкција меѓу јавен и од друга страна приватен или личен карактер и не е тоа камен темелник на тој закон кој рестриктивно го применува тужсниот туку на штета на граѓаните на Република Северна Македонија, вклучително тужителот, туку камен темелник на тој закон е категоријата јавен интерес чија законска дефиниција гласи: „Информација во било која форма што ја создал или со која располага имателот на информации согласно со неговите надлежности“ а ова овозможува екстензивно применување од страна на Судот во корист на граѓаните.

Во реплика претставникот на тужениот орган изјави дека тужениот орган е второстепен орган кој ги цени наводите изнесени во жалбената постапка. Агенцијата како тужен орган уште еднаш изразува загриженост како се злоупотребува слободниот пристап особено од тужителите преку нивните полномошници со тоа што не се повикуваат на Закон за адвокатура член 4 каде што е наведено дека државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, како и правни и физички лица кои имаат јавни овластувања должни се на адвокатот во рок од 8 дена да им ги дадат податоците и документите потребни во вршењето на адвокатската дејност во конкретниот предмет, а не преку одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Во конкретниот предмет, Агенцијата не донела Решение туку согласно Законот за постапување по предлози и претставки е доставено во нивна надлежност односно до Фондот за здравствено осигурување и против нив требало да се поведе постапка согласно друг материјален закон.

Во доказна постапка, Судот на јавната расправа изврши увид во тужба, копија од лична карта на има на тужителот издадена од МВР Скопје, тековна остојба од ЦР на РСМ Број: 0805-50/150120240019643 од 05.08.2024 година, решение на Фонд за здравствено осигурување на Република Северна Македонија бр.14-11331/2 од 03.07.2024 година, Жалба од 12.08.2024 година, Одговор на претставка бр.03-36 од 21.08.2024 година, Доставување на претставка на надлежност бр.03-36 од 21.08.2024 година, Извод од матична книга на родени за Град Струга место Локов - Стуга тековен бр.10 за 1953 година на име на тужител, Извод за матична книга на умрените за Град Скопје тек.бр.3878 за 2014 година, Решение на Основен Граѓански суд Скопје СПИ.бр.19/24 од 14.07.2024 година, Одговор на тужба од тужен орган бр.03-36 од 04.10.2024 година, Одговор на претставка бр.14-11331/3 од 07.08.2024 година, Барање за пристап до информации од јавен карактер од 26.06.2024 година, Барање за пристап до информации од јавен карактер од 19.04.2024 година, Жалба од 17.07.2024 година, Барање од тужител - ургенција до ФЗО на РСМ Скопје по пат на електронска пошта, Одговор од 25.07.2024 година по електронски пат, Електронска комуникација од 27.06.2024 година, Барање податоци за матичен лекар на покојната Неда Стојкоска од тужителот до ФЗО на РСМ од 28/06/2024 година, по што, го испита оспореното решение во границите на тужбеното барање во смисла на член 35 од Законот за управните спорови, па по оценка на тужбените наводи, одговорот на тужбата, списите на предметот и наводите истакнати на јавната расправа, најде:

Тужбата на тужителот е неоснована.

Од списите на предметот произлегува дека сега тужителот А.С. од Скопје, преку полномошникот Љупчо Д. Павловски, адвокат од Скопје, на ден 19.04.2024 година до Фондот за здравствено осигурување на РСМ - Скопје поднел Барање за пристап до информации од јавен карактер и побарал од имателот информации да му се достават по пошта податоци за име, презиме, адреса и телефон на матичниот лекар на неговата мајка Н.С. од Скопје, ЕМБГ 1009914455058, почината на ден 22.12.2011 година. Во врска со поднесеното барање за пристап до информации од јавен карактер, а со цел соодветно да се одговори на предметното барање од тужителот, на ден 25.07.2024 година преку е-маил од страна на Фондот за здравствено осигурување побарано е дополнително да ја достави следната документација: копија од извод на матичната книга на родени за лицето А.С. и Решение од надлежен нотар/суд дека истиот е законски наследник на неговата мајка, скенирани, по маил и по пошта.

На ден 27.06.2024 година од страна на полномошникот на тужителот преку маил, доставена е непотполна документација од страна на тужителот односно копија од извод на матичната книга на родени за лицето А.С. и барање за пристап до информации од јавен карактер до Основен граѓански суд, каде се бара наследно решение О.бр.5091/11, УДР.бр.81/11 од 25.05.2012 година од Нотар Кирил Бумбаровски (во пензија).

Од причина што Имателот на информацијата не постапил по предметното барање, односно тужителот како што навел не добил никаква информација, ниту позитивна ниту негативна, а податоците му се потребни за евентуално

поведување граѓанска судска постапка, до тужениот орган на 17.07.2024 година доставил жалба.

Поради природата на Барањето, Агенцијата постапила согласно Законот за претставки и предлози, бидејќи поднесокот насловен жалба не можел да се прифати како жалба согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, поради тоа што во конкретниот случај не станува збор за постапка по Барање за слободен пристап до информации од јавен карактер, туку станува збор за постапка по Барање за информации од надлежност на Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија, односно за информации од личен карактер. Предвид наведеното Агенцијата на ден 25.07.2024 година ја препратила жалбата на надлежност на Фондот, согласно Законот за претставки и предлози.

Понатаму, Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија донел Решение бр.14-11331/2 од 05.07.2024 година со кое барањето за слободен пристап до информации од јавен карактер се отфрла, со образложение дека барателот не постапил по член 17 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Против наведеното решение сега тужителот повторно изјавил жалба до Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер на ден 12.08.2024 година, која согласно Законот за претставки и предлози ја препратила на надлежност на Фондот, а во меѓувреме до тужителот како барател на информации го доставила и оспорениот Одговор на Претставка бр.03-36 од 21.08.2024 година, со кој тужителот се известува дека изјавената Жалба бр.03-34 од 12.08.2024 година, не може да се прифати како жалба согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, поради тоа што во конкретниот случај не станува збор за постапка по Барање за слободен пристап до информации од јавен карактер, туку станува збор за Барање за информации од надлежност на Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија, односно за информации од личен карактер.

Судот најде дека тужениот орган со оспореното решение, односно одговор на претставка, не го повредил законот на штета на тужителот поради следното:

Согласно член 3 став 1 од Законот за управните спорови ("Службен весник на Република Северна Македонија" број 96/2019), во управен спор судот одлучува за законитоста на конечните поединечни управни акти кои директно влијаат на правниот статус на тужителот, односно со кои се решава за правата, обврските и правните интереси на тужителот.

Согласно член 4 став 6 од Законот за управните спорови, "управен акт" е поединечен акт со кој јавниот орган одлучил за права, обврски и правни интереси на физичко или правно лице, односно друго лице кое може да биде странка во определена управна работа, како и поединечен акт донесен во прекршочна постапка. Управните акти можат да бидат насловени како решение, одлука, наредба, лиценца, дозвола, забрана, одобрение, известување или други акти утврдени со закон.

Согласно член 2 став 1 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.101/2019)

со овој закон се обезбедува јавност и отвореност во работењето на имателите на информации и им се овозможува на физичките и правните лица да го остваруваат правото на слободен пристап до информации од јавен карактер. Според став 2 на истиот член, Имателите на информации за својата работа се должни да овозможат информираност на јавноста.

Согласно член 3 став 1 алинеја 2 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, определени изрази употребени во овој закон го имаат следново значење: - „информација од јавен карактер“ е информација во која било форма што ја создал или со која располага имателот на информацијата согласно со неговите надлежности.

Согласно член 26 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, право на правна заштита во согласност со овој закон има барателот кој поднел барање за пристап до информација согласно со членот 12 став (1) од овој закон.

Во конкретниот случај, видно од списите во предметот и согласно цитираните законски одредби, Судот утврди дека тужениот орган во оспорениот одговор, правилно утврдил дека полномошникот на тужителот, немал поднесено Барање за пристап на информации од јавен карактер, согласно член 16 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, каде е утврдено дека се работи за барање за пристап до информации согласно наведениот закон, туку поднел барање за информации од надлежност на Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија кое се однесува на информации од личен карактер односно име, презиме, адреса и телефон на матичен лекар на покојната мајка на сега тужителот од Скопје, почината на ден 22.12.2011 година.

Имено, целата на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и улогата на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер, е на физичките и правните лица да им овозможи да го остварат правото на слободен пристап до информации од јавен карактер и да обезбедат јавност и отвореност во работењето на органите, а нема за цел преку поднесување на барање за пристап на информации од јавен карактер, барателите на информациите да остваруваат лични, приватни или индивидуални права или како странки да обезбедуваат докази за водење на судски постапки како во конкретниот случај или пак дополнително да бараат и предлагаат преземање на управни дејствија и донесување на потврди, извештаи или други акти, за кои се во тек или врз основа на бараните податоци да поведат постапки пред надлежните судови. Воедно, Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер, е самостоен и независен државен орган и постапува согласно надлежностите наведени во член 30 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер како *lex specialis* во областа на слободен пристап до информации од јавен карактер и нема надлежност да ги задолжува имателите на информации да постапуваат согласно надлежности кои произлегуваат од друг Закон, а не од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Оттука, по наоѓање на овој суд, тужениот орган основано утврдил дека тужителот во својство на барател не побарал од имателот пристап до

информација од јавен карактер до која информација има право на пристап секое физичко и правно лице, туку информации од личен карактер, со цел поведување на граѓанско судска постапка.

При одлучувањето, Судот ги ценеше наводите на тужителот истакнати во тужбата меѓутоа, истите ги оцени како неосновани и без влијание за поинкаво одлучување од причини што целта на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер ("Службен весник на Република Северна Македонија бр.101/2019") и на Упатството за спроведување на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.60/2020), е на физичките и правните лица да им се овозможи да го остварат правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер и да обезбедат јавност, отвореност и транспарентност во работењето на органите што е од општ интерес, а не негова неоснована и несоодветна примена со цел преку поднесување на барања за пристап на информации од јавен карактер, да се прибават податоци од личен карактер.

Со оглед на горе изнесеното, Судот утврди дека тужбата на тужителот е неоснована и одлучи согласно член 59 став 1 од Законот за управните спорови.

Имајќи предвид дека согласно член 86 став 3 од Законот за управните спорови, доколку судот ја одбие или отфрли тужбата или пак постапката се запре, секоја странка ги сноси своите трошоци во постапката, Судот одлучи барањето на полномошникот на тужителот за надомест на трошоците на постапката, да го одбие како неосновано.

Одлучено во Управен суд на 26.11.2024 година, под У-6.бр.325/2024.

Судија
Даниела Антовска

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа одлука дозволена е жалба во рок од 15 дена од приемот, преку овој суд до Виш управен суд.

НАЛОГ ЗА ТАКСА: Се задолжува тужителот да плати судска такса за одлука во износ од 800,00 денари, вкупно износ од 880,00 денари, во рок од 15 дена од приемот на одлуката и тоа како примач Буџет на Република Северна Македонија, банка на примач НБРСМ, судски такси од физички лица сметка број 1000-000-000-630-95, Уплатна сметка: 840-182-03359 Приходна шифра: 72-22-13, Програма:00, Начин:2

Одлуката да се достави на:
- тужител преку полномошник
- тужен орган

Судија
Даниела Антовска

